

EKONOMSKO- SOCIJALNO VIJEĆE ZA TERITORIJU FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Broj: 03-30/14-3017/21

Sarajevo, 11.11.2021. godine

ZAPISNIK

sa nastavka II tematske sjednice i redovne 8.(128.) sjednice Ekonomsko-socijalnog vijeća za teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine, održane 11.11.2021. godine u 13:00 sati U Mostaru.

Sjednicom predsjedava gđin. Edhem Biber, predsjednik Ekonomsko-socijalnog vijeća. Prisutni predstavnici Vlade: gđin. Fadil Novalić, gđa. Jelka Milićević, gđin. Vesko Drljača, gđin. Amir Zukić, gđin. Nermin Džindić, gđin. Šemsudin Dedić, gđin. Denis Lasić.

Prisutni predstavnici Poslodavaca: gđin. Adnan Smailbegović, gđin. Mladen Pandurević, gđin. Edin Ibrahimpašić, gđin. Senad Džambić, gđin. Zoran Gazibarić, gđin. Josip Kraljević.

Prisutni predstavnici Sindikata: gđin. Mevludin Bektić, gđa. Lejla Čatić, gđin. Samir Kurtović, gđin. Bajro Melez, gđin. Zijad Latifović, gđin. Mirza Hadžiabdić, gđin. Dubravko Pervan.

Sjednici nije prisustvovao gđin. Sinan Husić.

Nakon što je konstatiran kvorum Predsjednik ESV-a obavijestio je prisutne da je na sjednici Kolegija ESV-a dogovoreno da se zbog finaliziranja zapisnika danas završi predhodna tematska sjednica. Predstavnici Vlade Federacije BiH i Poslodavaca su se izjasnili po tom pitanju, pa je zamolio i predstavnike Sindikata da se izjasne.

Predstavnici Sindikata ostaju pri stavu da se treba dogovoriti oko najniže plaće, odnosno da kroz Uredbu Federalnog ministarstva financija bude definirana u visini 70% prosječne plaće u Federaciji BiH, sa klauzulom da se periodično usklađuje sa promjenom visine prosječne plaće Federacije BiH.

Zaključak:

Socijalni partneri nisu usuglasili stav oko tačke dnevnog reda - Razmatranje inicijative socijalnih partnera za utvrđivanje najniže plate u FBiH, s obzirom da predstavnici Vlade i Poslodavaca smatraju da je diskusija ove tačke završena i da se na narednoj sjednici treba donijeti rješenje po istom.

Tim zaključkom završena je II tematska sjednica ESV-a.

DNEVNI RED

1. Razmatranje usaglašenog propisa Federalnog ministarstva finansija i Federalnog zavoda za programiranje i razvoj kojim se utvrđuje najniža plata u Federaciji BiH, u skladu sa članom 78. stav 3. Zakona o radu;
2. Razmatranje informacije o problemima finansiranja ESV-a od strane Federalnog ministarstva rada i socijalne politike;
3. Cijena električne energije;
4. Razmatranje:
  - a) Inicijative za donošenje Pravilnika o izmjeni pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dobit,
  - b) Oporezivanje dohotka od prodaje udjela prema trenutno važećem Zakonu o porezu na dohodak,
  - c) Pravilnika o dinamici zamjene fiskalnih sistema u Federaciji BiH,
  - d) Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak (Evidencija o korištenju službenog vozila),
  - e) Primjene člana 32. Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH,
5. Kriteriji za dodjelu subvencija privredi;
6. Razno.

Predloženi dnevni red 8. (128.) sjednice je usvojen.

Ad. 1

Gđa. Jelka Milićević, ministrica Federalnog ministarstva finansija, navela je da su se po pitanju ove tačke oglasili kroz materijal koji je upućen na Vladu Federacije BiH i nalazi se na njenom portalu. Predmet nije razmatran na sjednici Vlade FBiH jer nisu usuglašeni stavovi socijalnih partnera na ESV-u. Zamolila je da se ubuduće materijal traži od Vlade FBiH, a ne od Federalnog ministarstva finansija jer su oni dio Vlade FBiH i takvi se materijali mogu upućivati samo na Vladu FBiH.

Gdin. Jasmin Omerdić, predstavnik Ureda premijera Federacije BiH, obavijestio je da je sačinjen Nacrt autentičnog tumačenja člana 78. Zakona o radu koji precizira određivanje najniže plaće u saradnji sa Federalnim zavodom za programiranje razvoja i konsultiranje sa socijalnim partnerima u ESV-u. Međutim, suočeni su sa različitim tumačenjima i zahtjevima za izračun najniže plaće za koje smatraju da nisu ispravna ni zakonita. Zbog izbjegavanja rizika da sudovi zauzmu drugačiji stav predlaže da Parlament Federacije BiH da svoje tumačenje ovog člana. Tumačenje je ključno i predstavlja preduslov da najniža plaća bude regulisana i samim time i povećana. Poziva socijalne partnere da podrže Nacrt i da se uputi u parlamentarnu proceduru, radi usvajanja u što kraćem roku.

Predstavnici Sindikata smatraju da se najprije treba govoriti o najnižoj plaći koja je predstavlja reper za dalju diskusiju, napominjući da se Vlada FBiH nije očitovala prijedlogom za najnižu plaću. Nisu protiv autentičnog tumačenja člana 78. Zakona o radu, ali dok se ne odredi najniža plaća nisu spremni da govore o autentičnom tumačenju ovog člana ili predlažu da se o ovome govori u paketu. Pored toga, kao razloge urgentnog rješavanja ovog pitanja, naveli su rastuće nezadovoljstvo radnika koje vodi prema protestima, sve češće napuštanje radnih mjesta što rezultira

nedostatkom kvalificiranih radnika, potpno odsustvo rada Parlamenta FBiH i prijedloge opozicije u Parlamentu i pojedinačnih parlamentaraca da visina najniže plaće bude 1.000 KM. Smatraju da Vlada FBiH sa socijalnim partnerima treba definirati iznos najniže plaće nakon čega bi se sačinila Uredba, a Federalno ministarstvo financija i Federalni zavod za programiranje razvoj treba naći formulu po kojoj bi se ta najniža plaća izračunavala. Ostaju pri prijedlogu da najniža plaće bude 70% od prosječne plaće u Federaciji BiH, što je realan iznos ako se uzme u obzir predstojeće povećanje poreza, porast životnih troškova i očuvanje dostojnog života radnika za koji bi svi trebali da daju svoj doprinos.

Stav predstavnika Poslodavaca je, također, da se pitanje najnižih plaća treba obavezno regulisati. Oni su već napravili pomake po tom pitanju, potpisali 5 kolektivnih ugovora, 2 su u pripremi, i povećali su plaće. Smatraju da propisi ili metode za određivanje najniže plaće koje je Federalno ministarstvo financija napravilo nisu prihvatljivi jer se ne vidi učešće Federalnog zavoda za programiranje razvoja, koje je obavezno, i zato što se veže samo za prosječnu plaću FBiH. I prije su naglašavali da je to vezivanje neprihvatljivo, bez obzira na visinu procenta, iz razloga što visinu prosječne plaće reguliše javni sektor Federacije BiH, pa tako Poslodavci postaju taoci javnog sektora. Insistiraju da određivanje minimalne plaće bude isključivo vezano za parametre proizvodnje, rast GDP-a, rast cijena, i sve što je vezano za realni sektor i ukupnu ekonomiju Federacije i BiH, jer povećanje minimalne plaće ima uticaj samo na realni sektor, a nikako na javni. Pozivaju da se uzme u obzir i ratificirana Konvencija Međunarodne organizacije rada u kojoj se govori o dva seta kriterija – socijalnim i ekonomskim, što Uredba Federalnog ministarstva financija nije uradila. Pored toga ne smiju se izostaviti znatne razlike u visini prosječne plaće po kantonima FBiH. Traže da sljedeće sedmice imaju konsultativni sastanak i tumačenje prošire. Trenutno je zaštićen samo javni sektor, a smatraju da treba zaštititi i privatni sektor.

Pozivaju socijalne partnere da diskutuju o činjenicama i tvrde da minimalna plaća sa dodacima nije 406 KM nego 850 KM i više. Slažu se sa prijedlogom Sindikata da određivanje najniže plaće i Autentično tumačenje razmatraju u paketu i da je potrebno da Vlada predloži iznos minimalne plaće koji će se onda razmatrati na bazi argumenata.

Premijer Vlade FBiH još jednom je istakao zašto je potrebno autentično tumačenje člana 78. Neohodno je da se razjasni odnos između minimalne i prosječne plaće i plaće u javnom sektoru, koja je u pojedinim subjektima pogrešno protumačena. Nakon toga možemo govoriti o minimalnoj plaći jer bi u suprotnom moglo doći do tužbi, a troškove bi onda snosila Federacija BiH. Iz Ureda premijera također su naglasili da ovo pitanje treba što prije riješiti jer autentično tumačenje, za razliku od određivanja minimalne plaće, mora proći parlamentarnu proceduru, koja nekad traje više mjeseci, čime se gubi dragocijeno vrijeme. Napominju da ukoliko Parlament FBiH predloži svoju visinu plaće onda ni Federacija nije pošteđena od finansijskog rizika.

Uzimajući u obzir da je minimalnoj plaći potrebno govoriti odmah, a da nakon toga dolaze novi zakoni vezani za promjene porezne politike, predstavnici Vlade rekli su da su spremni da naprave Uredbu u dva dijela: prvi dio bi definisao minimalnu plaću prema uslovima iz postojećih zakona, a drugi dio bi definisao minimalnu plaću od stupanja na snagu zakona u najavi. Sa Uredbom bi bila upoznata i javnost. Smatraju da je prema postojećim zakonima prihvatljiv iznos od 520-550 KM sa oko 180 KM neoporezivih primanja, koji će se sa novim zakonima pretočiti u stalna primanja. Predlažu i primjenu formule za izračun, koja se primjenjuje i u penzionom sektoru: $GDP+CPI/2$. U Parlament

FBiH treba da ide prijedlog Vlade FBiH i ESV sa obrazloženjem da je u prvom dijelu Uredbe iznos minimalne plaće sa velikim neoporezivim dijelom, koja će se godišnje usklađivati, i to vezati za drugi dio koji slijedi nakon usvajanja zakona u najavi gdje neće biti neoporezivih primanja i čime bi minimalna plaća u startu biti veća. Tako bi se Parlamentarcima uputila poruka da trebaju realno razmišljati o prijedlozima od 700-750 KM koji nije održiv.

Predstavnicima Poslodavaca nisu se složili sa prijedlogom gdje je jedini kriterij procenat prosječne plaće u FBiH. Traže da Vlada dostavi Uredbu o najnižoj plaći i da se sazove sjednica ESV-a, na kojoj bi se socijalni partneri izjasnili o istoj. Predstavnicima Sindikata su tražili da se u prijedlog Uredbe unese i koliko često će se vršiti usklađivanja i predlažu iznos od 560 KM prema postojećim zakonima.

Zaključak:

Zadužuje se Vlada Federacije BiH da u roku od 15 dana pripremi Uredbu o najnižoj plaći u Federaciji BiH koristeći tri parametra: usklađivanje, sadašnju minimalnu plaću i minimalnu plaću nakon primjene novih zakona o porezu, što bi na sljedećem sastanku ESV-a bila jedina tačka dnevnog reda.

Ad. 2

Predsjednik ESV-a gđin. Biber izvjestio je socijalne partnere da je problem finansiranja ESV-a nastao jer u ovoj godini ESV-u nisu doznačena sredstava odobrena u budžetu. U predhodnim godinama rada ESV-a napravljene su uštede sredstava, koje su po tumačenju nekih uposlenika u Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike trebale biti vraćene. Na sastanku sa ministrom Veskom Drljačom nađen je modalitet oko finansiranja pa će do kraja godine financiranje i naknade biti uredne. Smatrao je važnim napomenuti da je prilikom kontrole Ured za reviziju FBiH utvrdio da nema nikakvih nepravilnosti u radu ESV-a, kao i to da je na Kolegiju utvrđena struktura ESV-a još 2003. godine i otada se nije mijenjala. Do 2009. godine naknade su bile duplo veće ali su smanjena za 50% da bi se dao primjer ostalima. Također je dogovoreno da naknade imaju oni članovi koji prisustvuju sjednicama, a eventualna pravdanja izostanaka se šalju šefovima delegacija. Bilo kakva izmjena s tim u vezi treba da se dogovori i opismeni, jer revizija pregledava sve dokumente. Prema Poslovniku o radu ESV-a šefovi delegacija odgovorni su za članove svoje delegacije, a Predsjednik za Stručnu službu.

Po pitanju tužbi bivših članova ESV-a Predsjednik je naveo da je ESV-e prema Sporazumu obavezno zasjedati bar jednom u tri mjeseca. Ako ni nakon tri mjeseca nema sjednice naknade se ne isplaćuju do novog zasjedanja ESV-a ili dok se ne donese eventualna nova odluka o isplata naknada.

Ad. 3

Tačka je uvrštena u Dnevni red na zahtjev predstavnika Poslodavaca, ali smatraju da nema potrebe o tome razgovarati pošto je Vlada FBiH već donijela zaključke i oni se nastoje ponašati u skladu s tim.

Pošto su predstavnici Sindikata rekli da bi se htjeli upoznati sa zaključcima Vlade FBiH, ministar Nermin Džindić je izvjestio da imamo dva modela snabdjevanja električnom energijom: 1) javno snadbijevanje, gdje spadaju domaćinstva i sitni obrtnici, prema kojima neće biti povećanja cijena, i 2) snadbijevanje privrede. Za drugi model Vlada FBiH je tražila od Elektroprivrede FBiH i Elektroprivrede HZHB da predlože i dostave modalitete u skladu sa zakonima koji su trenutno na snazi i koji bi pomogli privredi da prevladaju probleme vezane za povećanja cijena električne energije.

Elektroprivreda HZHB predložila je gornju granicu od 75 Eura po mw/h, a Elektroprivreda FBiH predlaže podjelu u tri grupe prema potrošnji, odnosno da cijena raste prema utrošku električne energije na godišnjem nivou (0-1 gw/h - 9,9%; 1-10 gw/h – 30%; 10 i više – da se cijena odredi prema tržišnim okolnostima, odnosno po referentnoj burzi). Na sjednici Vlade FBiH bio je prijedlog da se i cijena za potrošače od 10 i više gw/h limitira, pa je organizovana interresorna grupa da nađe rješenje. Ukoliko se cijena ovih potrošača limitira smatra model prihvatljivim jer kod većine privrednih potrošača neće doći do povećanja cijena, a potrošači preko 10 gw/h su već povećali cijene svojih proizvoda, pa rast cijena električne energije neće negativno uticati na njihovo poslovanje.

Ad. 4

Predstavnici Poslodavaca smatraju da određene tačke vezane za Porez na dobit, a koje su odnose za privredu nose najveću finansijsku težinu i da se trebaju razmatrati.

Ministrica financija navela je da su iz korektnosti prema ESV-u očitovali na skoro sve tačke, ali smatra da ove tačke nisu za inicijative i razmatranje na ESV-u i isključiva su nadležnost Federalnog ministarstva financija.

Poslodavci, međutim, ističu da je sve što su predložili potpuno u skladu sa poslovanjem ESV-a te da niko nema pravo da mimo Sporazuma o osnivanju ESV-a iznosi mišljenje šta je moguća tema, a šta ne.

Kao jedan od problema naveli su pitanje kasa i fiskalizaciju. Poslodavci se slažu sa promjenama, ali smatraju da je do njih došlo ishitreno i bez razgovora sa Poslodavcima na koje se promjene i odnose. Smatraju da je kao preduslov najprije trebao da se uspostaviti centralni softwar. Kupljene su kase koje su Poslodavci prije toga trebali testirati i reći da li su adekvatne i na taj način pomoći da se 70 miliona KM ispravno potroši, a ne da se problemi naknadno rješavaju. Postavljaju pitanje da li se samo na osnovu Pravilnika mogu potrošiti toliki novci ili je za to potreban zakon i da nabavka prođe kroz parlamentarnu proceduru. Znaju da će nove kase donijeti uštede, ne protive se promjenama, ali smatraju da su trebali biti neizostavno uključeni. Predložili su da se naprave 2-3 okrugla stola u narednih nekoliko sedmica i pozovu stručnjaci u ovoj oblasti i zainteresovane strane, diskutuje o tehnikama, kasama, pouzdanosti, cijenama, itd. Tako bi došli do smjernica za Federalno ministarstvo financija da li da ostanu na na ovom rješenju ili ga trebaju korigovati. Cilj ovog prijedloga je isti kao i Federalnog ministarstva financija–povećana fiskalna disciplina. Pravili su uporedbe sa zemljama okruženja i misle da ima prostora za poboljšanje. Zato bi htjeli da i ministarstvo financija iznese svoje mišljenje. Kako je već došlo do nekih sudskih sporova naglašavaju da takav put rješavanja problema nije cilj Poslodavaca, jer bi se presuda mogla lančano odraziti, pa je zato potrebno razgovarati o svemu i angažovati stručnjake.

Gđa. Jelka Milićević, ministrica financija, navela je da je sva odgovornost na ministarstvu financija i da iza svake odluke stoje brojna proučavanja, analize i tehničke pomoći. Pitanje fiskalizacije pokrenuto je još 2017. godine predloženim izmjenama i dopunama Zakona o fiskalnim kasama, ali ih je Parlament FBiH odbacio bez ikakvog obrazloženja i tražio aktivnosti u okviru postojećeg sustava, za koji smatra da je dosta zastario. Da su izmjene i dopune ovog Zakona prihvaćene, na tržištu bi bilo automatski 50% manje kasa. Pored toga, analize ministarstva pokazale su pad omjera u raspodjele PDV-a, što nije odraz lošijeg poslovanja privrede Federacije BiH u odnosu na Republiku Srpsku, nego lošeg fiskalnog sustava i prostora na kojima se ne može upravljati. Smatra da je software-ski pristup najbolji, ali pošto nemamo Zakon o elektronskom potpisu, kao ni jaku državnu agenciju za informatiku kao polazne uslove za koje treba najmanje 5 godina, ne možemo se porediti sa okruženjem. Odgovornost za veliki pad prihoda ne može snositi samo ministarstvo financija i tu odgovornost želi podijeliti i sa Parlamentom i sa prisutnima. Kako izmjene i dopune Zakona nisu prihvaćene prinuđeni su da rade u okviru postojećeg zakona. Željeli su da ovo pitanje provociraju i u javnosti s ciljem da se zaštite od evazije prihoda od kojih se pomaže i privreda. Za sva pitanja ostaju otvoreni, ali ne žele izmjene Pravilnika ukoliko je to u koliziji sa zakonom, odnosno mogu ga mijenjati ako se i zakon promijeni.

Predsjednik ESV-a predložio je zaključak da ESV podržava inicijativu za održavanje okruglih stolova vezanih za problematiku tačke 4. dnevnog reda, sa kojih bi se rezultati predočili Federalnom ministarstvu financija i koje bi ukoliko je potrebno iniciralo izmjene. Ministrica resornog ministarstva predložila je da ESV-e bude organizator, a da Poslodavci sagledaju zakone fiskalne prirode i Vladi i ministarstvu financija upute prijedloge. Kako delegacija Sindikata kao socijalni partner ovdje nemaju interes smatraju da bi se ubuduće trebale birati teme za koje su zainteresovana sva tri partnera. Navela je da u pravilu iz ministarstva financija ne idu na okrugli stol jer je ministarstvo neko ko to sve treba sagledati i uklopiti u zakonski okvir.

Predstavnici Poslodavaca smatraju da efekat okruglih stolova neće biti isti ako Federalno ministarstvo financija sa svojim obrazloženjima i argumentima ne bude učestvovalo. Vrlo su nezadovoljni negativnim odgovorom, smatraju da je ministarstvo financija krajnje rigidno i nije spremno na razgovor, krijući se pri tom iza nekih društvenih interesa. Okrugle stolove će svakako održati jer su time htjeli da pruže ruku pomoći. Izražavaju žaljenje što resorno ministarstvo ne razmišlja isto, ali zato postoje sudovi pa će se na rješenje čekati nekoliko godina.

Ad.5

Po pitanju kriterija za dodjelu subvencija u privredi Poslodavci su naveli da je bilo dosta primjedbi, ali konkurs je završen, kriteriji objavljeni i proces je u toku. Zato predlažu da se ne diskutuje na tu temu, a Federalnom ministarstvu energije, rudarstva i industrije i Federalnom ministarstvu razvoja, poduzetništva i obtra poslaće stav Poslodavaca o ovom pitanju za koje smatraju da im ubuduće može poslužiti.

Ad. 6

Sjednica ESV-a završena je u 15:00 sati. Sljedeća sjednica biće održana u zgradi Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, dana 02.12.2021. godine (četvrtak) sa početkom u 12:30 sati.

Predsjednik Ekonomsko-socijalnog vijeća
Edhem Biber

Zapisnik pripremila:
Snježana Kapić, MBA & mr.sci